

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXVII. (21)

No. (števec) 5

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

1. februarja 1968

Po Špiljakovem obisku v Rimu

(Od našega dopisnika v Gorici)

V zadnjem poročilu o jugoslovansko-italijanskih odnosih je bil napovedan obisk odgovornih jugoslovanskih državnikov v Rimu. Predsednik zveznega izvršnega sveta Jugoslavije Mika Špiljak in državni tajnik za zunanje zadeve Marko Nikežić sta svoj uradni obisk v Italiji že opravila. Od 8. do 10. januarja sta se v imenu jugoslovanske vlade razgovarjala s predsednikom italijanske vlade Morom in zunanjim ministrom Fanfanijem, na Kvirinalu pa ju je sprejel tudi predsednik republike Saragat. Kot znano, se je jugoslovanski vodni predstavnik podal še v Vatikan na razgovor s papežem Pavlom VI. Tako se je prvič po vojni in po prevzemu oblasti s strani komunističnega režima zgodilo, da se je tako visok predstavnik jugoslovanske vlade podal v Vatikan na razgovor s sv. očetom. Na vabilo maršala Tita pa bo predsednik Saragat obiskal Jugoslavijo.

Predmet razgovora med jugoslovanskimi ter italijanskimi državniki ni obsegal točno določenih vprašanj, pač pa se je nanašal na vse plati medsebojnih ter mednarodnih odnosov. Prvi dan obiska in razgovorov je bil posvečen obravnavi dvostranskih odnosov, medtem ko je bil drugi in zadnji dan namenjen obravnavi svetovne politike. Predsednik Špiljak se je ob koncu uradnega dela obiska podal še v Neapelj in v nekatera druga industrijska središča južne Italije, kjer se je zopet sestel s predsednikom Morom. Obe strani sta v razgovorih in v uradnem poročilu podčrtali zelo dobre medsebojne odnose na vseh področjih. Med drugim so govorili o točni kontinentalni razmejitvi, o gospodarskih odnosih, o možnosti približanja Jugoslavije Evropski gospodarski skupnosti. Po Špiljakovih izjavah so se dotaknili tudi vojaškega sodelovanja, ki naj bi se zlasti razvijalo ob izmenjavi obiskov med enotami obeh vojsk. Gotovo so bili za jugoslovanske državnike najvažnejši ekonomski razgovori, saj si od njih Jugoslavija mnogo obeta. To velja zlasti za vprašanja v zvezi z izvedbo gospodarske reforme. Vodilni italijanski dnevnik „Corriere della sera“ iz Milana je v svojem uvodniku tedaj zapisal, da je jugoslovansko pričakovanje za italijansko pomoč v tem pogledu upravičeno, ker bi imelo tudi za posledico ustalitev sedanje ugodne politične klime v Jugoslaviji.

Nas Slovence, še posebej primorske Slovence, pa je bolj zanimala neka druga stran rimskih razgovorov. Pred očmi imamo namreč vse neurejene zadeve slovenske manjšine v Italiji in uradno jugoslovansko stališče do njih. Še se spominjamo razgovorov Moro-Stambolić v Beogradu, ko je bilo že govora o nekaterih zadevah slovenske narodnostne skupine v Italiji. Če sedaj prelistamo uradno poročilo o razgovorih, bomo lahko brali le to, da si bosta obe strani še nadalje prizadevali za uresničitev pričakovanj prizadetega obmejnega prebivalstva ož. etničnih skupin. Zaman bi iskali kaj bolj konkretnega ali otipljivega. S tem v zvezi pa moramo zabeležiti obisk, ki ga je naredila pri predsedniku Špiljaku delegacija slovenske manjšine. To so sestavljali pristaši titovske Slovenske kulturno-gospodarske zveze in demokratske Slovenske skupnosti iz Trsta. Niso pa se ji priključili zastopniki goriške Slovenske demokratske zveze, ki so prvotno sicer nameravali v Rim v ločeni delegaciji s Slovensko skupnostjo iz Trsta. Kot smo zaskrbljeni izvedeli iz raznih virov, so člani delegacije predstavili jugoslovanskemu vladnemu predsedniku vrsto vprašanj, ki živo zadevajo našo manjšino in ki čakajo na ustrezno rešitev. Špiljak je s svoje strani baje pokazal zanimanje jugoslovanske vlade za predstavljena vprašanja in poudaril, da se bo Jugoslavija še naprej zanimala za njih rešitev.

Ne bomo na tem mestu zopet načelnjali polemike o tem, koliko je in koliko ni jugoslovanska vlada v vseh teh letih storila za slovensko manjšino v

KOREJSKO-AMERIŠKA KRIZA

Težišče zanimanja svetovne javnosti se je minul teden preneslo iz Vietnamu in od bolnikov s presajenimi srci na področje Koreje.

Severnokorejski patrolni čolni so namreč zasegli ameriško vohunsko ladjo Pueblo ter jo prisilili, da je zaplula v severnokorejsko pristanišče Wonsan. Tam so komunistične oblasti posadko, sestojajo iz 83 moških, zaprle in objavile, da bodo postavile pred sodišče zaradi vohunstva.

V ameriškem Pentagonu in v ameriški vladi je zavrelo. Komunisti so očitno nastavili past ameriški politiki v Aziji, da bi ustvarili novo fronto, na kateri bi krvaveli ameriški vojniki.

Nekateri ameriški senatorji so zahtevali, naj bi vlada odgovorila s protudarom bodisi z atomsko bombo ali z vpadom v Wonsan za rešitev zajete posadke in ladje. Ameriški zun. minister Rusk je v prvem hipu izjavil, da predstavlja severnokorejska zaplenba ladje Pueblo „vojno dejanje“ in da je zato položaj zelo kritičen.

Johnson je kot vrhovni poveljnik ameriških oboroženih sil objavil delno mobilizacijo rezervistov v vojski, mornarici in letalstvu ter so vpoklicali pod orožje nadaljnjih 15.000 Amerikancev. Istočasno so bile enote ameriške tihomorske flote poslane v vodovje vzdolž korejske obale, med njimi atomska letalonosilka Enteprese.

Ameriško zun. ministrstvo je medtem podvzelo korake za mirno rešitev položaja. Zaprošilo je Moskvo, naj posreduje v Pyonyangu, kar pa je Kremelj dvakrat odklonil. Kosygin, ki se je takrat nahajal v Indiji na obisku, je v New Delhi izjavil, da je prepričan, da je bil Pueblo v severnokorejskih teritorialnih vodah in da je treba zato zadevo reševati kot tako.

Ameriška vlada je nato zaprosila za posredovanje poljsko vlado, od katere

pa tudi ni dobila pozitivnega odgovora. Zato je dal sklicati Varnostni svet ZN, ki je na seji ugotovil položaj ladje Pueblo v trenutku incidenta, nakar je preložil sejo za nedoločen čas, da bi se zadeva rešila na diplomatskih hodnikih bodisi v ZN ali pa kjerkoli drugje.

Severnokorejski komunisti so izkoristili ujetu posadko Puebla za svojo propagando. Objavili so fotografije ujetih mornarjev in dozdevno izjavo kapitana ladje Bucherja, v kateri ta priznava krivdo vohunstva in pristaja na zaslužen kazni.

Značilno pri vsej zadevi je bilo, da je rdeča Kitajska molčala. Peking Severne Koreje ni javno podprl proti Amerikancem, čeprav večina opazovalcev meni, da je Severna Koreja zaplenila Pueblo v sporazumu s Kitajsko. Tudi nobena druga komunistična partija odn. država ni javno podprla Severne Koreje, razen Castrove vlade na Kubi, ki je prav te dni začela preganjati prosovjetske elemente v kubanski partiji.

Ameriški vladi je pri reševanju tega problema šlo za tem, da ga reši brez nevarnosti za svetovni mir in v svoj prid, ker se nima namena zaplesti v novo fronto v Aziji. Vietnamska vojna je namreč doslej stala ZDA v denarju nad 76 milijard dolarjev od leta 1965 dalje, za letošnje leto pa jo bo nadaljnjih 25 milijard, če ne štejemo človeških izgub, ki so neprecenljive.

Ne morejo pa mnogi opazovalci ameriške zunanje politike razumeti, zakaj se ZDA ne poslužijo Čangkaškove vojske s Formoze za pospešitev razkroja znotraj rdeče Kitajske. S padcem rdečega Pekinga bi bil svet rešen vrste resničnih nevarnih zapletov za svetovni mir in za varnost ZDA in vsega svobodnega sveta.

Tito zaključuje svoje obiske

Jugoslovanski komunistični diktator Tito se je na svojem obisku v Indiji močnejše razgovoril, kakor v Kambodži. Počutil se je varnejšega ter je bil v pričakovanju snidenja s Kosyginom, ki se je napovedal za minuli petek v New Delhi.

Z indijsko vlado je Tito razpravljal o svetovnem položaju, predvsem o vietnamskem problemu, ne da bi indijsko vlado opozoril na severnokorejsko pomorsko piratstvo, čeprav je bil morda o njem predhodno obveščen od svojih komunističnih tovarišev.

Kakor običajno, je Tito po razgovorih z indijsko vlado dajal nauke svetu, kako naj se obnaša, da bo ohranjen mir, ne da bi povedal, da mir ogrožajo komunistične države, ne pa svobodni svet. Tito je modroval, da „se svet znova nahaja v krizi in v krajevnih vojnah, ki groze pogrezniti človeštvo v katastrofo“. Nato je napadel ZDA vsled njene pomoči Južnemu Vietnamu in potegnil s Hočiminhom, da „morajo ZDA brezpogojno prenehati z bombardiranjem Severnega Vietnamu ter rešiti zadevo s pogajanjmi“.

Tito ni skrival svojega sovraštva do Izraela ter je zato dejal: „Na nesrečo Izrael vztraja v svojem prepričanju, da bo mogel z okupacijo tujih teritorijev vzpostaviti svoje pogoje, ki

Italiji. Re, pa je, da je vsa leta bore malo otipljivega ukrenila za diplomatsko rešitev naših vprašanj ter da je vedno vodila odločno diskriminacijsko politiko do slovenske manjšine s tem, da je podpirala samo levičarsko usmerjene Slovence, še te pa je potem usmerjala v italijanske stranke! Podobno politiko vodi tudi do koroških Slovencev. Zato bomo lahko v bližnji bodočnosti sami videli, koliko moremo pričakovati od beograjske vlade za naše narodne potrebe v zamejstvu. Brez dvoma bomo pozdravili vsak pozitiven korak, toda dolgoletna izkušnja nas na žalost uči, da si ne moremo veliko obetati.

A. B.

Novi zapleti okoli Vietnamu

Ameriški predsednik Johnson je v svoji novoletni poslanici ameriškem kongresu poudaril, da ostaja pri svojih predlogih iz lanskega leta o mirovni pogajanjih z vietnamskimi komunisti, se pravi: ZDA bodo ustavile bombardiranje Severnega Vietnamu, če bodo zagotovo ugotovile, da je Hanoi pripravljen na mirovna pogajanja v najkrajšem času. Dokler tega ne bo, se bo bombardiranje Severnega Vietnamu nadaljevalo.

Te predloge je dal lansko leto v mestu San Antonio v Texasu, vsled česar jih imenujejo 'San Antonio formula'.

Hanoi je na Johnsonove izjave pred ameriškim kongresom deloma že negativno odgovoril, tako da kaže, da bo imel prav sedanji avstralski predsednik, ko je dejal, da miru v Vietnamu ne bo najmanj do severnoameriških predsedniških volitev letošnje jeseni.

Položaj okoli Vietnamu se je v zadnjih tednih še poslabšal, ko so začeli Amerikanci preganjati bežeče vietnamske komuniste čez mejo v sosednjo Kambodžo, ki jo Hočiminh uporablja, kakor tudi sosednji Laos, za zaščitne namene svojih gverilcev.

Moskva je poslala Washingtonu protestno noto glede dogodkov okoli Kambodže, ameriška vlada pa je odgovorila sovjetski, naj ta vpliva na vietnamske komuniste, da se ne bodo za-

tekali čez vietnamske meje v sosednje države po zaščito.

Vietkong je te dni objavil letno poročilo o svojih 'akcijah proti sovražniku' (ne pove, ali Amerikancem ali južnim Vietnamcem) in jih takole pretirava (kakor so jih pretiravali Titovi partizani med drugo svetovno vojno): „Vietkong je lansko leto pobil ali ranil 365.000 sovražnih vojakov, uničil 3200 letal, 8500 vojaških vozil, 200 vojnih ladij ter zajel na desetisoče kosov orožja.“ Poročilo nadalje trdi, da so komunisti lansko leto „izvedli skoro 100 napadov proti nad 40 sovražnikovim letališčem“.

Ameriški oddelki so te dni začeli postavljati radarsko mrežo vzdolž laoske meje, ki bo ZDA stala 750 milijonov dolarjev. Z elektronskimi napravami nameravajo ugotovljati in preprečevati premikanje komunističnih gverilcev iz Severnega Vietnamu skozi Laos v Južni Vietnam.

Poleg radarske mreže bodo potegnili vzdolž vietnamsko-laoske meje tudi ograjo iz bodeče žice.

Za prve dni februarja je bilo napovedano vojaško premirje za en teden vsled praznovanja vietnamskega novega leta, toda so ga Amerikanci v severnem delu Južnega Vietnamu morali prekiniti, ko so ugotovili, da ga komunisti, kakor so to delali vsa leta nazaj, znova izkoriščajo za krepitev svojih vojaških postojank.

I Z T E D N A V T E D E N

Kubanski komunistični diktator Castro še vedno uveljavlja svojo moč v kubanski kom. partiji. To potrjujejo sklepi zadnjega tridnevnega tajnega zasedanja centralnega komiteja, na katerem so odobrili njegovo radikalno revolucionarno politiko, t. j. še nadaljnje organiziranja in podpiranja komunističnih revolucij po ostalih državah Latinske Amerike. Vse nasprotnike te politike t. j. tiste, ki zagovarjajo moskovski način uveljavljanja komunizma v svetu pod masko mirne koeksistence, je Castro dal izključiti iz partije ter bodo vsi prišli pred revolucionarno sodišča. Na seji centralnega komiteja je bilo tudi sklenjeno, da se kubanska kom. partija ne bo udeležila februarjskega zasedanja mednarodnega komunizma v Budimpešti, kar potrjuje, da na Kubi prevladuje kitajski komunistični vpliv nad sovjetskim.

Evropska javnost je pod vtisom izgube dveh podmornic v Sredozemskem morju, v katerih je izgubilo življenje nad 120 mornarjev. Od petka, 26. januarja ni nobenih znakov več od mo-

derne izraelske podmornice Dakar, ki je plula iz angleškega pristanišča Plymouth v izraelsko pomorsko bazo Haifa. Zadnje znake je ta podmornica dala v petek jugovzhodno od Cipra v Sredozemskem morju. Na drugem delu Sredozemskega morja pa se v soboto 27. t. m. ni vrnila v svojo bazo v Toulon francoska podmornica Minerve. Obe podmornici smatrajo za izgubljeni.

V Parizu so se v torek dne 23. januarja začeli razgovori med predstavnikoma bonške in Titove beograjske vlade za obnovitev diplomatskih zvez med obema državama, ki so bile prekinjene leta 1957, ko je Tito priznal Vzhodno Nemčijo. Pogajanja so vse dni ugodno potekala ter je bilo zadnje dni minulega tedna napovedano skupno poročilo obeh delegacij o zaključku razgovorov. Pa se je v zadnjem trenutku „nekaj zataknilo“ in so sklenitev sporazuma objavili šele v ponedeljek, 29. januarja. Sodišče, da bo do izmenjave poslanikov prišlo v prihodnjih treh mesecih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Zun. minister dr. Nicanor Costa Méndez je uspešno zaključil svoj večdnevni prijateljski obisk v Brazilu s podpisom pogodbe o poglobljenem sodelovanju med obema državama na kulturnem in tehničnem področju ter v kinematografiji, z izmenjavo misli in ugotovitvi enakosti pogledov na vse važnejše zunanje-politične probleme ter po zagotovitvi brazilske vlade, da bo v Argentini poleg drugih dogovorjenih količin raznega blaga nabavila še 1 milijon ton žita.

Arg. zun. minister je po vrnitvi v Buenos Aires tudi naglasil, da sta obe državi soglasni v tem, naj v to področje ne prihaja atomsko orožje, vendar si pa obe državi pridržujeta pravico do polnega izkoriščanja atomske energije v mornodobske namene.

Glede argentinskega stališča do spornih vprašanj glede preliwa Beagle je naglasil, da argentinska vlada vztraja pri svojem, t. j. urediti jih je ali z medsebojnimi razgovori ali pa prepustiti odločitev mednarodnemu sodišču v Haagu, ne pristaja pa, kakor to predlaga čilska vlada, na razsodbo britanske krone.

V nekaj vrstah

Državno tajništvo za delo je izdalo odredbo o postavitvi komisarja v zvezni federaciji delavcev kemične in njej sorodne industrije, sindikalno osebnost

sta pa znova pridobila sindikata tekstilnih in metalurških delavcev.

Buenosairesko časopisje obširno poroča o doslej največji poverbi v argentinskem denarništvu. Skupina višjih uradnikov je namreč buenosairesko mestno banko oškodovala za 1.029 milijonov 814.706 pesov. S krivično prilaščanim denarjem so si kupovali razne nepremičnine, sodelovali z njim celo pri nekaterih javnih delih in živeli razkošno življenje. Sodišče je za 7 uradnikov potrdilo preizkovalni zapor in odredilo tudi zaplenbo njihovega premoženja za kritje poverjenih milijonskih zneskov.

Ukrajinska društva in organizacije v Buenos Airesu so v nedeljo, 28. januarja proslavljala 50-letnico ukrajinske neodvisnosti. V dopoldanskih urah so predstavniki ukrajinskih društev položili venec na spomenik generalu San Martinu. Srbska kolonija je pa istega dne imela svojo Svetosavsko prireditev.

V Rawsonu v provinci Chubut je galski naseljenec Rihard Jones Berwyn dne 28. januarja 1868 ustanovil list Y Brut-Kronika, ki je bil prvi list v Patagoniji. Tega pomembnega kulturnega dogodka so se spominjali z veliko slavnostjo, pri kateri so sodelovali provincijska vlada ter predstavniki argentinskega tiska.

ZENA IN NJEN SVET

Anica Kralj

Iz malega raste veliko

Naj mi bralke ne zamerijo, če se v tem premišljevanju zopet povrnem k yprašanju, katerega večkrat omenjam: važnost žrtve v družinski vzgoji.

„Ni cvetoče rasti, ne duševne ne telesne brez trpljenja. Človek je vse življenje v neprestani borbi s samim seboj, boriti se mora proti slabim nagljenjem, ki jih je v človeški naravi zapustil izvirni greh.

Kako čudno zveni beseda „žrtev“, „premagovanje“ ali „zatajevanje“ v današnjem času, ko se zdi, da je gibalno vsega življenja sprostitvev in ureditve vseh želja, vseh nagonov v človeku. Celo več: ljudje trdijo, da kdor ne uteši svojih želja, svojih vsakovrstnih apetitov, bo pozneje imel komplekse, to se pravi, ne bo duševno zdrav, bo zagrenjen — ne bo normalen človek.

Tehnizacija naše dobe, ki nas telesno osvobaja, a duhovno duši, nas omamlja z neprestanimi novostmi, ki so za maso ljudi prava skušnjava. Industrija mora rasti, zato mora producirati čim več. Zaradi konkurence na trgu nastajajo novi predmeti, nova oblačila, ki nam koristijo, to je res, a niso nujno potrebni. Kdor pade v ta vrtinec, je izgubljen.

„Poglejte, koliko igrač imajo naši otroci, a hočejo še in še. Vse, kar je novo, jim moramo takoj kupiti.“ Tako govori mati, ki ima veliko denarja, a malo pameti. Njena nepravilna ljubezen je otroku škodljiva.

„Danes je vse drugače!“ slišimo pogostokrat. To je res. A dobro je zavzeti pravilno stališče do te spremembe, ne postati nje žrtev: vzeti, kar je koristnega, zavrniti škodljivo. Do tega pridemo pa le, če smo notranje zgrajeni na trdnih in jasnih temeljih.

Vzgoja je najvažnejša v prvih sedmih letih otrokovega življenja, ko je otrok zares v rokah svojih staršev. Vse sprejema od njih in je tudi najostrejši njihov opazovalec in posnemalec.

Vsaka beseda, še bolj pa vsako dejanje staršev se vtisne globoko v otrokovo dušo. In prav zglede staršev postavlja temelje (v poznejše otrokovo življenje. Ali bodo trdni ali pa trhli — kakšna odgovornost!

Življenje je težko, zato zahteva od nas veliko moči in trdnosti. V skupnem družinskem življenju moramo zahtevati, da tudi otrok po svojih močeh kaj žrtvuje. Nič ne bo zaradi tega prikrajšan, še ponosen bo, da lahko pomaga.

Osemletna Jerica me je na obisku peljala v svojo in bratovo spalnico: „Poglejte, gospa,“ je rekla s ponosom. „S Tončkom sva vse popravila. Ker so počitnice pomagamo, da ima mama manj dela. Obema so se oči svetile od veselja.

Marsikateri starši v naši skupnosti, posebno mlajši, so postali do svojih otrok pravi slabšiči. Posnemajo tukajšnjega človeka. ki od svojih otrok ne zahteva majhnih žrtvic.

„Kako otroci težko ubogajo, premagovanje jim prav malo diši!“

Razumljivo, gospa, vsak človek je nagnjen k slabemu. Raje dela to, kar si želi, raje spi na mehki postelji, kakor na trdi. A če ga pustimo, da zadovolji vsak svojo željo, ga bomo onesposobili za življenje, napravili iz njega slabšiča, sebičnega — zajedalca v človeški družbi.

Prav otroške žrtvice so v človeku temeljni kamen za poznejše velike, težke odgovore, ki jih pošteno krščansko življenje od nas zahteva.

Mladenču ali dekletu, ki sta se naučila sebe premagovati že v otroških letih, ne bo težko se upirati velikim skušnjavam in zmotam kvarnega okolja, v katerem bosta morda živela bodisi v šolah ali na delu.

In kar je največ vredno, bosta tudi svoje otroke popeljala na isto za človeka odrešilno pot.

Po dvajsetih letih

V letošnjem letu nas več obletnic opozarja na pomembne dogodke, ki so v zvezi z življenjem in delom bodisi slovenskih izseljencev samih ali pa slovenskega naroda kot celote.

Brez dvoma je v tem letu najvažnejša zgodovinska obletnica, ki se je bo spominjal ves slovenski narod, 50-letnica rojstva slovenske narodne in politične svobode, ko je slovenski narod dne 29. oktobra 1918 dobil v Ljubljani svojo prvo narodno vladno. Prvo narodno vladno, ki so jo sestavili možje iz vseh slovenskih demokratičnih strank ter je po razsulu Avstro-Ogrske prevzela varstvo usode slovenskega naroda in njegove bodočnosti v svoje roke.

Osvoboditev slovenskega naroda in imenovanje prve slovenske narodne vlade sta postala zgodovinska mejnika v razvoju in življenju slovenskega naroda. Z njima se je zaključila ena doba in začela nova. Zaključila dolga doba krivic, ki jih je povzročal slovenskemu narodu tujerodni oblastnik in mu v svojem sovraštvu do njega pripravljala celo narodno smrt. Izbrisati ga je hotel z zemeljske površine in slovensko zemljo pripraviti za naselitev novih nemških kolonov, da bi se v polni meri uresničila zamisel zgraditve nemškega mostu do Adrije. Ta žalostna doba se je 29. oktobra 1918 zaključila. Istega dne se je pa začela nova, doba svobode, ko se je lahko slovenski ustvarjalni duh razmahnil na vse strani ter začel slovenstvu postavljati nove temelje za njegovo utrditev v bodočnosti ter za njegovo neovirano rast in razvoj.

Poleg tega najvažnejšega narodno-političnega dogodka pa zlasti slovenski izseljenci v svetu ne smemo iti brezbržno mimo obletnic, ki so postale mejniki tudi v našem življenju. Tudi v nas samih so zaključili eno dobo in začeli novo. Letos namreč poteka dvajset let od organiziranja naseljevanja slovenskih protikomunističnih beguncev po raznih prekomorskih državah. Zlasti v Argentini, ZDA in Kanadi.

Kamorkoli so prišli slovenski izseljenci, povsod so zadevali na velike težave. Saj so prihajali v povsem tuje, nepoznane kraje in to brez sredstev. Treba je bilo začeti znova. Ta začetek je bil tako težak, da se danes ob spominu na tiste dni sami čudimo, kako so slovenski ljudje vse to zmogli. Danes

vemo, da je prek teh silnih ovir in težav pomagala samo odločna volja, samo globoka in trdna vera v pravilnost odločitve za nastop proti komunističnemu nasilstvu in za obrambo slovenske svobode, zaupanje vase in v slovenski narod.

Slovenske izseljence je v svet spremljalo sovraštvo komunističnih oblastnikov iz Slovenije, ko jih fizično niso mogli uničiti, kakor so to storili z vsemi tistimi, ki so jih dobili od Angležev iz Koroške ter so se s tem množičnim pomorom za vso slovensko zgodovino označili za največje morilce slovenskih življenj. Sovraštvo, sramotenje, blatenje njihove časti in želja, da bi se v svetu onemogočili, da bi v njem propadli, da bi se za njimi za vedno zabrisala sleherna sled. To so nam želeli komunistični oblastniki.

Pa se je zgodilo ravno obratno. Medtem ko so komunisti v povojnih letih ljudem doma in v svetu oznanjali zmagooslavje mednarodnega materialističnega komunizma nad idejo svobode in demokracije, so slovenski izseljenci po vseh kontinentih „v trudu in znoju“ gradili svoja nova življenja in povsod ustvarjali „nove Slovenije“. Začela so nastajati slovenska društva, kulturne ustanove, gledališke družine, pevski zbori, predstavniške organizacije. V Argentini v Buenos Airesu n. pr. prav te dni (25. januarja) mineva dvajset let, odkar je bilo po zaslugi slovenskih nesebičnih in požrtvovalnih mož ustanovljeno predstavniško Društvo Slovencev. Z nastankom tega društva v Argentini je najtesneje povezana obnova vsega organizacijskega, društvenega, kulturnega in gospodarskega udejstvovanja slovenskih naseljencev v Argentini. Prav v začetku januarja je pred dvajsetimi leti začela v Buenos Airesu izhajati tudi Svobodna Slovenija.

Tako, kakor v Argentini, je bilo približno tudi drugod med Slovenci. Kjerkoli so se slovenski ljudje naselili v strnjenih naseljih, so že pred dvajsetimi leti, ko niso imeli dostikrat niti še stanovanj in tudi ne dobrih ter stalnejših zaposlitev, mislili na obnovo društvenega in kulturnega življenja. Vse njihovo delo je prevečala zavest nujnosti, da mora biti slovenska pričujočnost v svetu takšna, da bo mogla svet opozoriti na slovenski narod in njegovo

„Glas kanadskih Srba“ o knjigi dr. Felicijana

Glasilu srbskih naseljencev v Kanadi, „Glas kanadskih Srba“, je v božični številki prineslo obširno poročilo o govoru senatorja Franka Lauscheta v ameriškem senatu dne 28. oktobra lanskega leta o knjigi dr. Josipa Felicijana The Genesis of the contractual theory and the Instalation of the Dukes of Carinthia. Prevod Lauschetovega govora je oskrbel g. dr. Miha Krek, ki ob Lauschetovih izvajanjih ter dr. Felicijanovih ugotovitvah poudarja še naslednje misli:

Dokumenti v zvezi z obredom ustoličevanja pričajo, da so Slovenci na Koroškem avtohtono prebivalstvo te dežele in da so nekaj sto let bili njen vladajoči element. Treba je imeti v spominu to dejstvo, ki so ga zlasti od leta 1917 naprej zanikale in napadale avstrijske civilne in cerkvene oblasti. Vsa težina

Zasebna dejavnost pod komunisti

Zasebna dejavnost ima pod komunisti težko preteklost. Ko so leta 1945 komunisti začeli izvajati svojo oblast, je boj proti zasebni dejavnosti oznanil sam Kardelj s svojim napadom „na kulake in kulaštvo“, t. j. na „sovražnike ljudske oblasti“.

Poleg kmeta so komunisti preganjali slehernega zasebnega obrtnika. Z lavki so ga tako obremenili, da ni mogel več obstati ter so komunisti z veseljem zapirali njihove obrtne delavnice.

Izostanek zasebne obrti se je komunistom začel kmalu maščevati. Družbene obrtne delavnice se s svojim birokratskim sistemom niso obnesle. Komunistom zato ni preostalo nič drugega, kakor da so znova začeli dopuščati manjše zasebne dejavnosti. Te so se povsod močno uveljavile, kar je razumljivo. Ljudje v zasebni obrti so osebno zainteresirani, da so njihovi izdelki dobri, da so ljudje točno in dobro postreženi. Vse to, česar v družbenem sektorju ni.

Družbeni sektor je proti nevarnemu zasebnemu obrtnemu tekmeču zagnal divji krik, češ, da „socialistični“ režim uvaža znova kapitalistični sistem, da zasebniki bogate na račun delavcev, da zatajujejo davke ip.

Komunistični oblastniki so se tako znašli v križnem ognju. Zasebni obrtniki so od njih zahtevali pravično postopanje in odmero pravičnih davkov, družbeni sektor je pa oblast pozival, da mora preprečiti nadaljnji razmah zasebne dejavnosti. Prihajali so celo za zahtevo, da zasebniki za svoje obrti ne bi smeli dobiti na razpolago modernih strojnih naprav.

Zato je debata o zasebni obrti bila na dnevnem redu sestankov raznih komunističnih forumov. Dne 21. decembra 1967 je o njej razpravljala tudi republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva pod predsedstvom Janeza Vipotnika. Na njej je imel uvodni referat član predsedstva republiške konference Zoran Polič. Zavrnil je skrajnostna mnenja, tako zlasti tista, da bi bilo treba zasebno dejavnosti sploh prepovedati, kakor tudi tista, po kateri naj bi zasebni pobudi priznali prvenstvo in ji omogočili povsem neoviran razvoj in razmah. Govornik je po-

trpljenje pod komunisti. Za to je morala slovensko maloštevilnost nadomestiti slovenska kvaliteta na vseh področjih, slovenska poštenost, pridnost, delavnost. Vse to je pa črpalo moči iz neusahljivih virov narodnih in verskih načel.

Tako slovenski naseljenci po svetu niso propadali, ampak napredovali duhovno, kulturno in materialno. Ljudje, ki so pred dvajsetimi leti prihajali v posamezne države praznih rok, so danes novo „zgrajeni ljudje“ v lastnih hišah in z lastnimi podjetji. Po slovenskih kolonijah polje zdravo slovensko življenje, se razlega slovenska pesem, ljudje berejo slovenske liste in knjige, molijo Boga v lastnem jeziku. Žive v zavesti, da je čas komaj dvajsetih let v celoti potrdil pravilnost njihove odločitve za nastop proti komunizmu in njegovi nevarnosti, ki jo prinaša s seboj za svobodo in demokratsko človeško družbo. Vsa dar svetovni komunisti tjo slovensko odločitev iz vojnih let glede nujnosti nastopanja proti komunizmu zgovorno potrjuje, ko spravlja svet v vedno nove zaplete, s katerimi ogroža varnost, obstoj in mir svobodnih ter demokratskih narodov.

„Zavedati se moramo, da delamo življenjski zrelostni izpit, delamo izkušnjo, ali se znamo živeti v novo življenje, v katerem smo se znašli, ali se bomo utopili. Ni dovolj, da se reši posameznik. Treba je, da se rešimo kot celota. Uspehi pa so nam zagotovljeni, če bomo svoje življenje in delo uravnavali po načelu, ki je močnejše kot vse socialne teorije in vsi socialni nauki: Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe.

Miloš Stare kot predsednik Društva Slovencev na informativnem sestanku dne 9. julija 1948 v Buenos Airesu.

dokumentov, ki jih je dr. Felicijan zbral v svoji knjigi, tudi pobija trditve nekaterih avstrijskih piscev in političnih propagandistov, da slovanska skupina prebivalstva na Koroškem niso Slovenci, ampak Vendi in da njihov jezik ni isti jezik kot jezik, ki ga govore Slovenci v svoji narodni državi Jugoslaviji, ampak nek dialekt, mešanica germanskih in slovenskih besedi. Teh neresnic se poslužuje politika raznarodovanja, ponemčevanja.

Ob koncu se tole: V času težke borbe demokratskega vladnega sistema proti raznim oblikam diktatur v Evropi — od komunistične, fašistične, naci-

stične, falangistične do oficirskih in osebnih diktatur — mi kot iskreni demokrati moramo ponavljati željo in molitev, da bi v tem novem delu zbrana argumentacija naletela na velike ljudi, na velike ume, na nove Jeffersone, ki bi velikim in malim narodom v modernih razmerah ustvarjali tak družbeni in državni sistem, ki bi bil zgrajen na duhovnih vrednotah in na načelih, vzeti iz velike zakladnice življenja naših pradedov, sistem, v katerem vsaka vlada dobiva oblast edino od svobodnega naroda in izvršuje javno upravo samo v soglasju s svobodnimi državljani, t. j. vlado naroda za narod.“

rali znova potrditi, da so vsa leta vodili napačno politiko proti zasebnim obrtnikom, ker z njo niso povzročili škode samo njim, ampak vsemu slovenskemu gospodarstvu. Zato se morajo vrniti na to, kar smo Slovenci do brega imeli že pred komunisti.

Končno so funkcionarji republiške konference Soc. zveze delovnega ljudstva razpravljali tudi o finančnem položaju svoje organizacije. Tajnik konference ing. Vitja Rode je navajal, da „finančni načrt“ z dohodki in izdatki dosega višino 2.613.000 novih dinarjev. Dotacija iz republiškega proračuna za to kom. množično organizacijo pa znaša 2.568.000 novih dinarjev.

Povečano je bilo tudi število članov predsedstva od 35 na 36 ter članov izvršnega odbora od 10 na 11. Izvoljena sta bila za novega člana predsedstva general podpolkovnik Rudolf Hribnik, za člana izvršnega odbora pa Božo Kovač.

Nestrpnost

Prijatelj lista nam piše iz Evrope. V pismu nam sporoča svoje višje o slovenskih in hrvatskih izseljencih, ki v zadnjem času prihajajo na delo v evropske države. Med drugim ugotavlja naslednje:

„Med preprostimi ljudmi jih je precej, ki so prinesli s seboj versko prepričanje in so veseli slovenske ali hrvatske službe božje, ki je v večjih krajih po enkrat ali dvakrat na mesec. Veseli so, da grejo lahko k domačemu duhovniku k spovedi. Seveda prepevaajo pri službi božji v glavnem Slovenci, kar so nekateri Hrvatje kvitirali s tem, da so odšli iz cerkve.“

IZ TEDNA V TEDEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

V Peruju imajo politično krizo. Vlada v parlamentu nima večine. Ker je opozicija zavrnila državni proračun, je odstopil min. za gospodarstvo Tulio de Andrea. Vlada se sedaj pogaja z opozicijo pod kakšnimi pogoji bi bila pripravljena izglasovati državni proračun.

Na Danskem je pri volitvah zmagovala liberalna radikalna stranka, ki bo sedaj zamenjala po 14 letih doseženo socialistično vladno. Predsednik vlade Jens Otto Krag je že odstopil.

Papež Pavel VI. je minuli teden sprejel v audienco predsednika romunske vlade Iona George Maurerja, ki je že četrti komunistični veljak, ki je bil na obisku v Vatikanu. Pred njim so namreč bili pri papežu sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko in predsednik ZSSR Nikolaj Podgorni, ter predsednik Titove zvezne vlade Mika Špiljak.

Grška vojaška vlada je začela odstranjevati iz vojske vse tiste častnike, ki so dne 13. decembra 1967 poskušali s kraljem Konstantinom zrušiti sedanjo vladno. Tako so prejšnji teden odstranili 18 generalov in 10 polkovnikov. Sodijo, da bo čistka zajela okoli 300 častnikov. Sedanja vlada je odpustila tudi 49 profesorjev in suplentov. V glavnem zaradi nastopanja proti sedanji vladi.

Na Siciliji se po zadnjih potresih položaj še vedno ni normaliziral. Ljudstvo se v strahu, da bo prišlo do novih potresnih sunkov, hoče izseliti iz potresnih področij v samo Italijo. Z letali je odpotovalo v Neapelj, Rim in Milan že več tisoč Sicilijancev.

Novice iz Slovenije

Negotova bodočnost Slovenske filharmonije

Direktor Slovenske filharmonije prof. Ciril Cvetko je 8. januarja sklical tiškovno konferenco. Njen glavni namen je bil razgovor o problemu nadaljnega vzdrževanja orkestra Slovenske filharmonije.

Ljubljana ima sedaj tri orkestre in sicer so tile: Orkester Slovenske filharmonije, orkester radia in televizije RTV in orkester v operi. Razgovor naj bi privedel do ugotovitve, ali je smotno, da obstajajo v Ljubljani še naprej trije nepopolni orkestri, ali naj bi se nekateri orkestri razpustili ter bi z njihovimi člani spopolnili preostale.

Tiskovno konferenco je vodil direktor Slovenske filharmonije prof. Cvetko. Prikazal je potek razgovorov za smotnejše izkoriščanje sredstev za glasbeno življenje v Ljubljani in smotnejšo delitev dela na tem področju, ki so bili na republiškem sekretariatu za kulturo in so se jim udeležili predstavniki Slov. filharmonije, radia in televizije, opere, akademije za glasbo in drugih glasbenih ustanov.

V glavnem je izpodbijal predlog predstavnika radia in televizije, po katerem naj bi se orkester Slovenske filharmonije razpustil ter delno spojil z radijskim orkestrom, predvsem pa naj bi izpopolnil operni orkester. Radijski orkester naj bi se po tej spopolnitvi imenoval „Orkester RTV Ljubljana Slovenska filharmonija“. Radijski in televizijski orkester bi nato s svojimi sredstvi priredil 8 koncertov, za ostalih 12 pa naj bi za ostalih 5 let moral nositi stroške izvršni svet in svet ljubljanske občine.

Direktor Slovenske filharmonije prof. Cvetko je predlog radia in televizije opustil orkestra Slovenske filharmonije označil za nesprejemljiv, ker bi njegova uresničitve predstavljal nepopravljivo škodo za celotno slovensko kulturno življenje. Zagovarjal je potrebo po izdatni podpori Slivenski filharmoniji, ki v Ljubljani obstoja že od leta 1701 leta 1908.

Republiški zavod za statistiko je že v decembru napovedal, da se bo sredi januarja rodil 1 milijon 700 tisoč Slovencev odn. prebivalec Slovenije. Računi, ki zaznamujejo gibanje rojstev in smrti

Slovinci v Argentini

BUENOS AIRES

Osebnosti

Poroka. V soboto, 27. januarja, sta se poročila ob 19 v cerkvi Marije Pomocnice v zavodu Don Bosco, Ramos Mejia, Anton Rode in gđ. Ivana Mali. Poročil ju je nevestin stric župnik G. Gregor Mali med sv. mašo, ki jo je imel za mladoporočena. Pri poroki sta bila za priči ženinu njegova sestra ga. Mara Rode, por. Steinhaus, nevesti pa njen stric Alojzij Mali. Med sv. mašo in poroko je prepeval pevski zbor Gallus, ki je na koncu zapel še Haendlov Aleluja. Mladoporočencema ob vstopu v novo življenje čestitamo in želimo mnogo sreče ter božjega blagoslova.

Dr. Josipu Andriću v spomin

V svobodni Sloveniji z dne 18. I. smo poročali, da je v Zagrebu dne 7. decembra 1967 umrl znani hrvatski katoliški javni delavec, pisatelj in skladatelj dr. Josip Andrić.

Dr. Josip Andrić je bil resničen prijatelj Slovencev. Vse vodilne slovenske ljudi je osebno poznal, z njimi vzdrževal pismene in osebne zveze, na dr. Korošca ga je pa vezalo iskreno in globoko spoštovanje in prijateljstvo še iz njegovih mladih let, ko je voditelj Slovenec spremljal na njegovih shodih po Sremu. Tega prijateljstva do Korošca Andrić med Hrvati nikdar ni skrival, ampak ga je javno in povsod izpovedoval. Zato se je osebno tudi udeležil proslave Koroščeve 60-letnice v Ljubljani in v Ljubljano je prišel tudi na dr. Koroščevo pogreb.

Dr. Andrić se je rodil 14. marca 1. 1894 v Bukinu v Bački. Njegova mati je bila po rodu Slovačinja. V ljudsko šolo je hodil v Moroviću v Sremu, v gimnazijo pa v Slovansko Požogo. Tu je kot osmošolec uglasbil znano popevko „Tiha noč“, njegovi glasbeni prvenci pa segajo že v leto 1912. Na vseučilišču je študiral v Zagrebu, Pragi in Innsbrucku. Zlasti Andrićevo bivanje v Pragi je bilo za njegov nadaljnji glasbeni razvoj zelo koristno.

Kot dijak je bil Andrić član srednješkolskih in visokoškolskih katoliških društev in organizacij. Javno je začel

ter selitvenega gibanja, so pokazali, da je bilo 31. decembra 1967 v Sloveniji 1 milijon 699.335 prebivalcev. Ob upoštevanju gibanj v letu 1966 ter v zadnjih mesecih v letu 1967 prenešenih na januar, je nadaljnji račun pokazal, da se je 13. januarja dopoldne rodil 1 milijon 700 tisoč prebivalec Slovenije.

Med raznimi kulturnimi ustanovami je v zadnjem času začel delovati v Ljubljani tudi Francoski kulturni center. Vodi ga direktor Jean Charles Lombardi. Dne 27. decembra je imel zanimivo trijezično prireditev, ki je bila posvečena avstrijskemu pesniku dr. Aloisu Hergouthu, avtorju pesniške zbirke Sladka gora, v kateri opeva našo zemljo v Slovenskih gorah, kjer je bila rojena pesnikova mati. Na prireditvi je direktor Francoskega kulturnega centra povedal, kako se je sam seznanil s pesnikom, njegovo pesniško zbirko Sladko goro in preko nje s Slovenijo, v kateri je komaj dva meseca. Za njim je v slovenščini govoril o graškem pesniku in njegovem literarnem delu slovenski prevajalec njegovih pesmi pesnik Kajetan Kovič, nato je pesnik dr. Alois Hergouth prebral nekaj svojih pesmi v nemščini, Kajetan Kovič njihove slovenske prevode, direktor Francoskega kulturnega centra pa nekaj prevodov Hergouthovih pesmi v francoščino.

Zbiralna akcija zadnjih dveh let za zgraditev modernega inštituta za rakasta obolenja v Ljubljani je ob koncu leta 1967 dosegla višino 600 milijonov st. dinarjev.

Ljubljana in vsa Gorenjska je bila 23. decembra nad tri četrt ure brez električnega toka, ker se je pretrgala žica visokonapetostnega voda Ščistanj Kleče. Namah je obstal ves obrat po tovarnah, prenehale so delovati tudi vodovodne naprave. Ta dogodek je znoval opozoril na glabo stanje, v katerem je visoko in nizkonapetostna električna mreža v Ljubljani.

Laško pivo je v Sloveniji vedno uživalo glas najboljšega piva. Pivovarna v Laškem je v zadnjih letih dala več kot 2 milijardi st. dinarjev za izboljšanje proizvodnje 230.000 hektolitrov najbolj kakovostnih vrst piva na leto. S spremenjenim načinom tehnologije, ki omogoča pripravo najboljšega piva že v enajstih dneh, se lastnosti piva niso v ničemer spremenile.

Mariborska občinska skupščina je na eni od zadnjih sej med drugim sprejela tudi odlok o javnem redu in miru. Ta med drugim predvideva razne prepovedi za mladoletnike do 16. leta. Tako je mladini do 16. leta prepovedano obiskovanje takih kinopredstav, ki so označene, da za mladino niso primerne. Prepovedano jim je dalje brez spremljevalca odraslih po 20. uri obiskovati gledališke predstave, koncerte in druge prireditve. Prav tako ji je prepovedano, da bi se sama ali pa v družbi staršev po 20. uri zadrževala v gostilnah, nočnih in podobnih lokalih ter na veselicah.

nastopati v volivni borbi za ustavodajno skupščino, ko je na Hrvatskem prvič nastopila Hrvatska pučka stranka, t. j. po vzoru SLS ustanovljena, hrvatska politična stranka. Kandidat za stranke za Srem je bil njen tajnik dr. Janko Šimrak, poznejši uniatski škof. Da bi stranki pripomogel do čim večjega uspeha, je na njene shode hodil tudi dr. Korošec. S svojimi borbenimi govori je doživljal izredne uspehe. Na teh shodih po Sremu je dr. Korošec med drugimi spremljal tudi mladi Andrić. Ob eni takih priložnosti je dr. Korošec Andriću povedal zgodovino ženevskega sporazuma. Andrić je ta razgovor objavil v enem od letnikov Seljaškega kalendara.

Po volitvah, pri katerih je Hrvatska pučka stranka dobila lepo število glasov, je dr. Josip Andrić prevzel tajništvo stranke, ker je bil doted. tajnik dr. Šimrak izvoljen za poslanca. Poleg tega je Andrić prevzel še uredništvo Seljaških novin, ki so bile med hrvatskim kat. ljudstvom to, kar sta bila, pri nas Domoljub in Slovenski gospodar. Sodeloval je pa tudi pri kat. dnevniku Narodna Politika.

V politični stranki pa ni ostal dolgo časa. Bil je potrebenjši na drugem mestu, v Društvu sv. Jeronima, t. j. pri Hrvatski Mohorjevi družbi. Tu je postal urednik družbenih publikacij: Koledarja Danica, ostalih knjižnih izdaj me-

Predstavniki mariborske HIDROMONTAŽE so podpisali s predstavniki podjetja HE Djerdap pogodbo o izdelavi, dobavi in montiranju 6 Kaplanovih turbin po 178 megavatov. Po pogodbi je določeno, da morajo biti vsa montažna dela strojne opreme v strojnici HE Djerdap končana do leta 1971.

Republiški izvršni svet v Ljubljani je ustanovil začasno komisijo za izdelavo zasnove dolgoročnega ekonomsko-političnega razvoja SR Slovenije. Komisija bo na podlagi načel sedanje gospodarske reforme in na osnovi stanja gospodarstva v republiki izdelala predlog zasnove dolgoročnega ekonomsko-političnega razvoja Slovenije. Za predsednika komisije je bil določen predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič.

V Ljubljani je z novim letom začela poslovati za varnostno rezervno 23 milijonov novih dinarjev zavarovalnica SAVA na mesto prejšnjih 14 samostojnih zavarovalnic iz Slovenije in Hrvaške, republiške zavarovalne skupnosti ter zastopnikov najmočnejših zavarovancev.

Republiška skupščina v Ljubljani je 22. decembra sprejela zakon o skupnostih otroškega varstva in zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetov.

Na železniški progi Ljutomer—Gornja Radgona je z novim letom prenehal osebni železniški promet. V bodoče bo osebni promet na tej progi vzdrževalo mariborsko avtobusno podjetje, ki je za prevoz dijakov in šolarjev iz Gornje Radgone v Ljutomer dalo na razpolago poseben avtobus. Na železniški Ljutomer—Gornja Radgona bo pa železniška uprava še naprej vzdrževala glavni promet, ker se je zdravilišče Slatina Radenci obvezalo, da bo samo čno imelo letno do 85.000 ton blagovnega prometa. Za ohranitev blagovnega prometa na omenjeni žel. progi so se izrekle tudi ostale krajevne gospodarske skupnosti.

Zvezna skupščina je sprejela zakon, ki omogoča tujcem, da lahko brez jugoslovanskega vizuma prestopajo mejo v času od 1. januarja do 1. novembra 1968.

V Murski Soboti je bilo v decembru 1967 brez zaposlitve 607 ljudi.

Podjetje Gradis je pri Veržuju zgradilo nov most čez Muro. Stal je 280 milijonov st. din, njegova nosilnost je 60 do 80 ton.

Pododbor Društva slovenskih pisateljev v Mariboru je imel 26. dec. 1967 v gosteh pesniške in pisatelje iz slovenske Koroške. Na literarnem večeru so brali svoja dela pesnika Milka Hartmanova, prozaiist Valentin Polanšek in pesnika Bor Kostanko in Andrej Kokot.

V Ljubljani so gradbeni inšpektorji ugotovili nal 700 črnih gradenj.

Na Veliki planini je bilo strokovno posvetovanje urbanistov, arhitektov ter predstavnikov skupščine Kamnik in Planiške zveze za Slovenijo o nadaljnji ureditvi tega lepega slovenskega planinskega sveta. Na sestanku so ugotovili, da so se nova turistična naselja na Veliki planini v strogo alpskem slogu

pastirskih bajt lepo vrasla v naravno okolje. Sklenili so, da je treba na Veliki planini tudi v bodoče ohraniti alpsko tipiko, pri tem pa seveda upoštevati potrebo po večji udobnosti v novih zgradbah in poslopjih.

Komunistična stranka ni več za nikogar privlačna. To je razvidno npr. iz števila članstva v Škofji Loki, kjer je v letu 1967 zaprosilo za sprejem v članstvo ZKS samo 7 ljudi, iz stranke so izključili 8 članov, izstopilo pa je 20 članov. Partijska organizacija v Škofji Loki ima samo 677 članov, t. j. 39 manj, kot jih je pa bilo pred dvema letoma.

Iz kriške občine je zaposlenih v inozemstvu 775 delavcev. Največ jih dela v Nemčiji, ostali so pa zaposleni v Franciji, Avstriji in ZDA.

Nagrade AVNOJA za leto 1967 sta dobila od Slovencev Božidar Jakac s področja slikarstva ter Josip Vidmar s področja književnosti.

Partijska Visoka šola za politične vede v Ljubljani bi rada postala fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo na univerzi. Z zadevno prošnjo se je omenjena šola že obrnila na skupščino SRS. Na univerzi so pa mnenja, da tega vprašanja ne gre reševati s magico, ampak „naj gre postopek po že utečeni tradicionalni poti“.

Zagarjeve nagrade za leto 1967 so dobili naslednji slovenski pedagogi: pedagoški svetnik in ravnatelj osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču pri Kranju, Dušan Bavdek, ravnatelj osnovne šole v Podčetrčku, Jože Brilej, pomočnik ravnatelja Zavoda za šolstvo SRS, Vladimir Cvetko, pedagoški svetnik in pom. ravnatelja Tehniške šole v Ljubljani, prof. Jože Povšič ter pedagoški svetnik Henrik Zdešar iz St. Janja pri Rečici ob Savinji.

V Sloveniji je bilo 1967 za zdraviljenje bolniških zavarovancev določenih samo 4.514.000 novih din., t. j. za okoli 3421 bolniških zavarovancev. Zdravljenja v zdraviliščih bi pa bilo potrebnih 7.900 bolniških zavarovancev, za kar bi moral biti zagotovljen kredit 10 milijonov 428 tisoč novih dinarjev. V prvih petih mesecih 1967 so mogli zaradi pomanjkanja sredstev poslati v zdravilišča samo 1.530 bolnikov, od tega števila je bilo samo 420 otrok. Posledica tega je bila, da so nekatere oddelke za medicinsko rehabilitacijo po slovenskih zdraviliščih že ukinili.

Sadna letina je bila lani v Sloveniji izredno bogata. Bilo je povsod toliko sadja da ljudje niso vedeli kam z njim. Močno so se pritoževali nad komzadrugami, da ga niso spravile v promet toliko kolikor bi ga lahko. Zato so ljudje iz jabolk delali sadjevec in kuhali žganje. Tisti, ki so mislili tudi na zdravje svojih otrok, so pa pripravili za zimo zanje velike zaloge jabolčnih in hrusevih krljev.

ZBORNİK SVOBODNE SLOVENIJE ZA LETO 1968

Cena Zborniku še ni določena, ker ni še dokončno znan obseg knjige. Vsi, ki se za to knjigo zanimajo, naj se prijavijo pri stalnih zastopnikih in plačajo na račun 1.000 pesov. Ob prevzemu pa bodo doplačali razliko do znižane predračunne.

L. 1962 je dr. Andrić izdal knjižico „Tamburaška glasba — zgodovinski pregled“. Od slovenskih skladateljev, omenja kot prijatelje tamburaške glasbe Emila Adamiča, Vinka Vodopivca, Marka Bajuka, Stanka Premrla in zlasti Adolfa Groebminga. Sam Andrić je do te glasbe čutil posebno ljubezen ter je od skupnega števila njegovih skladb 350 kompozicij za tamburaške zборе.

Dr. Andrić je zaslužen mož tudi kot zbiratelj narodnega blaga. Saj je sam zbral in zapisal nad 2000 narodnih pesmi po Bački in Slavoniji. To delo je objavila Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu leta 1961 pod naslovom: Andrić Josip „Deset godina medju narodnim pevčima bačkih Hrvata“. Po Andrićevem prizadevanju so Hrvati postavili oltar tudi v slovenski kapeli sv. Cirila in Metoda na Olski gori, ki je posvečen bl. Nikoli Tavlicu.

L. 1966 je izšel v Zagrebu obnovljeni svetohieronimski koledar „Katoliški koledar 1966“. Uredil ga je dr. Andrić, kakor tudi koledarja za leti 1967 in zadnjič tudi za leto 1968, ki je izšel ob 100 letnici Društva sv. Jeronima. Poleg koledarja za leto 1968 je dr. Andrić izdal še knjigo „Naše svetišče u Jerusalemu“.

Čeprav se v letih pod komunisti ni bavil s politiko je ves zaživel ob spominih na znane slovenske in hrvaške politične osebnosti in važne politične dogodke iz borbe Slovencev in Hrvatov

Vsak teden ena

V NAŠIH GORICAH VINCA NE TOČIJO...

V naših goricah vinca ne točijo, 1 ker so porezane trbice vse.

V naših goricah nič več ne vriskajo, ker so utihmile pesmičice vse.

V naših goricah, v naših vasicah so se razbile grenke solze.

V Moravčah so odprli novo šolo s 13 učilnicami. Imenuje se po znamenitemu Slovencu Juriju Vegi.

V gospodarskih organizacijah in ustanovah ljuterske občine so lani namenili v razne sklade za 11% manj sredstev kot v istem razdobju lanskega leta, osebne dohodke so si pa uslužbenci povečali povprečno za 20%. Nadzorna oblasti s takim načinom gospodarstva niti malo niso zadovoljne.

Za ravnatelja mariborske Drame je imenovan Branko Gombač, za dramaturga pa Ignac Kamenik. Poleg velikega odra v novi sezoni delujeta tudi Mali oder, na katerem bodo predstavili štiri moderna dela iz svetovne in domače dramatike, ter tudi Studio malega odra.

Repertoarni načrt Slov. narodnega gledališča v Ljubljani: Drama: Veliki oder: Cankar — Hlapci, Aishilos — Oresteja, Shakespeare — Hamlet; Komorni oder: Čehov — Ivanov, Primož Kozak — Kongres, Linhart — Miss Jenny Love; Oder Komedija: S. Beckett — Čakajoč na Godota, J. Anouilh — Beckett. Opera: Foerster — Gorenjski slavček, D. Švara — Ocean; Verdi — Aida, Puccini — Madame Butterfly, Gounod — Faust, J. Haydn — Svet na mesecu, L. Janaček — Katja Kabanova in premieri baletnih del P. I. Čajkovski — Simfonija, B. Ipavec — Serenada, G. Auric — Soba, S. Prokofjev — Romeo in Julija.

Umrlj so. V Ljubljani: Ing. Janez Piber, Silva Tome, Stanislav Zorman, Marija Petrovič, Matija in Vera Žižek, Marija Golob roj. Jamnik, Terezija Černelc roj. Kos, Marija Kržin roj. Hren, Ivan Lazar, šolski upravitelj v p. Emanuel Hayne, Marija Kržnik roj. Vrhovec in Alojzij Palčič v Novem mestu, Iva Zabavnik roj. Justin, šolska upraviteljica v p. v Kamniku, Karol Mali, žel. v p. v Jevnici, Ana Lampič roj. Jeras na Črnučah, Marija Cvahte roj. Vaupot v Sp. Lazah, Marija Lenarčič v St. Vidu, Kristina Šolar, biv. gost. v Kropi, Stojan Guštin v Sežani, Franc Ferjančič v Semiču, Matija Lenarčič v St. Vidu, Bogomira Pečar roj. Kranjc v Rimskih toplicah, Lojze Rupnik v Mariboru, p. Otokar Dernovčec, frančiškan v Novem mestu, Angela Vidic roj. Golec v Kresnicah in Ana Mravlje roj. Koren na Brezovici.

za svoje pravice tako v Avstro-Ogrski, kakor pozneje v Jugoslaviji. Tako je z velikim zanimanjem prebral vse, kar je bilo v Zborniku Slobodne Slovenije napisanega o dr. Korošču ob 25 letnici njegove smrti. Ker ni vedel kaj je bilo v Zborniku o dr. Korošču napisanega že v prejšnji letnikih, si je želel še več člankov o dr. Korošču. Ob 50-letici Majske deklaracije je enemu od svojih prijateljev v Argentini zapisal tole: „Večraj sem pisal Smaji (31. 5. 1967), danes pa pišem Tebi. Sedaj namreč vsem svojim prijateljem čestitam 50. letnico Majske dunajske deklaracije z dne 30. maja 1917. To je bil za nas velik datum in tak je za nas ostal kljub vsem poznejšim težavam. S Kreckom, Mahničem, Koroščem. Roguljem in drugimi prvaki smo šli zvesto z idejo, ki se je ta dan manifestirala v dunajskem parlamentu: uresničenje Strossmayerjevega ideala. Če tedaj ne bi bili sprejeli take orientacije, bi nas bili dogodki pokopali. Tako smo katoliško idejo prenesli v Jugoslavijo in ustvarili velike stvari, ki jih bo zgodovina omenjala. Čeprav tega kratkovidnejši ne vidi. Če ne bi bilo Kreckove, Koroščeve, Mahničeve in Roguljne orientacije, hrvaški narod ne bi nikdar imel ne Stepinca, ne Šeperja in ne toliko drugih vidnih katoliških prvakov. Še danes me pri vsej moji srčni boleznij (rajni Andrić je bolehal zaradi srčnega infarkta) tisto davno navdušenje — še iz časa (Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENC I P O S V E T U P O Š P O R T N E M S V E T U

ZDRUŽENE AMERIŠKE DRŽAVE

Korak naprej za slovensko kapelo v Washingtonu

Povsod po svetu, kjer živijo Slovenci, se vršijo letos proslave v spomin 100-letnice Barogope smrti. Najbolj pomembna je gotovo bila v Washingtonu, kjer so na sam dan stoletnice podpisali pogodbo z upravo Marijinega svetišča, da se postavi v njem kapelica brezjanske Marije, v kateri se ovekoveči tudi spomin na 1.200-letnico pokristjanjenja Slovencev in na največjega slovenskega misijonarja škofa Barago.

V ta namen so 19. januarja prišli iz Clevelanda predsednik odbora g. Jože Nemančič, tajnik g. Frank Turek in blagajničarka ga. Antonija Turek in prinesli tudi že prvi obrok plačila.

K podpisu pogodbe jih je spremljal washingtonski krajevni odbor in več drugih rojakov, ki živijo v prestolnici. Za vse je bilo nad vse veselo preselečenje, ko jim je rektor svetišča g. McDonough v pozdravnem govoru rekel, da Slovence in njihovo zvestobo do katoliške Cerkve pozna, saj je na lastne oči videl, kaj vse je slovenski narod pretrpel, da si je vero ohranil. Bil je namreč tajnik apostolskega nuncijskega msgr. Hurleya v Beogradu v tistih težkih časih po vojski. Ko je poleti Tito s svojo vlado živel na Bledu, oziroma na Brdu, so se tudi diplomatje preselili na Bled. G. McDonough je od tam hodil ne Brezje k spovedi. Pri o. frančiškanih je zaprosil za patra, ki je znal francoski, in po spovedi takoj odšel, ker je vedel, da bi vsakemu pripravil velike situacije, če bi s njim govoril.

Tudi velikega slovenskega misijonarja škofa Barago in njegove žrtve za širjenje katoliške vere med ameriški Indijanci, je rekel, da dobro pozna, saj je na predlog škofovega odbora, ki svetišče upravlja, Barago prav pred kratkim dobil v njem barvasto okno kot zahvalo vse Amerike za njegovo požrtvovalno misijonsko delo v tej deželi.

Po podpisu pogodbe in plačilu prvega obroka so se odborniki in drugi washingtonski Slovenci, pa tudi zastopniki iz New Yorka zbrali h končnemu maši v svetišču.

Drugi dan je bila skupna seja obeh odborov, kjer je bil govor zlasti, kako voditi kampanjo še naprej, o sestavi odbora, ki naj arhitektom svetišča predloži naše želje glede ureditve kapelice, in o izdaji posebne brošure o svetišču ter slovenski kapeli v njem. Sklenjeno je tudi bilo, da bo vsak mesec v svetišču slovenska maša za vse dobrotnike slovenske kapelice in za srečen napredek kampanje za njo.

ITALIJA

G. Roman Rus je v Vatikanu s 1. januarjem letošnje prevzel tiskovni urad pri tajništvu za odnose s katoliško Cerkvo z nekristjani. Njegova naloga je skrbeti za gradivo za redne biltene, brošure, publikacije omenjenega tajništva in za knjižnico. G. Rus je prvi slovenski laik v stalni vatikanski službi in mu k visoki in odgovorni službi iskreno čestitamo. Doslej je bil g. Rus pri rimski državni radijski postaji, kjer je dnevno pripravljala in oddajala poročila v slovenski oddaji. Poleg tega je stalno sodeloval pri slovenskih oddajah vatikanskega radija. Velika škoda za slovensko stvar je, da je moral pustiti službo pri rimskem državnem radiju. Naši rojaki na Primorskem in v Sloveniji so te oddaje zelo radi poslušali.

OBVESTILA

Nedelja, 4. februarja 1968:

Na pristavi družabna prireditve Duhovnega življenja.

Nedelja, 11. februarja 1968:

Celodnevni izlet v Slovenski dom v Berazategui.

Sobota, 17. februarja 1968:

V Našem domu, San Justo predpustna veselica.

JAVNI NOTAR
Francisco Raúl
Cascante
Escribano Público
Pta. baja, ofic. 2
Cangallo 1642 Buenos Aires
T. E. 35-8827

Argentinski kolesar Ernesto Contreras je osvojil prvo mesto na etapni dirki preko Andov iz Mendoza v Santiago de Chile in nazaj v Mendoza. Progo je prevozil v 30 h 35 m 4 s, naslednja tri mesta so zasedli Ekvadorčani Pozo, Morales in Martínez, peti pa je bil Brazilec Sunzeri.

Na nagometnem turnirju med osmimi ekipami v Santiago de Chile svetovni klubski prvak Racing iz Argentine še ni dosegel točke. V petek je izgubil proti Universidad de Chile z 2:1.

V Bohinju se je 14. januarja zaključilo mednarodno tekmovanje v smučskih tekih in štafetah. Pri članih je zmagal Italijan Piller, med članicami pa Nemka Mrklas. Pri tafeti 4x10 km so zmagali Italijani v postavi Zanon, Gabrielli in Piler pred ČSSR, tretja je bila Jugoslavija I. (Mlinar, Bavce, Kerštajn), nato pa še Madžarska, Avstrija, Romunija, Jugoslavija II. Pri ženski štafeti so zmagale Nemke, Jugoslovanske pa so zasedle 7. mesto med desetimi štafetami. Pri mladincih pa so prepričljivo premagali Poljake in Italijane, te kači Jugoslavija I v postavi Zupan, Slovnik in Kalan.

MLADINA IZ BERAZATEGUIJA

vabi na

Celodnevni izlet

v Slovenski dom v Berazateguiju v nedeljo, 11. februarja

Na razpolago bazen za kopanje

Dr. Tone Žužek

ADVOKAT

Lavalle 2327/33, p. 5o. Of. 10

Uraduje ob torkih in četrtekih od 18. do 20. ure

Na T.E. 34-8991/4203 vsak dan od 12. do 13. ure

V Feldkirchnu na Koroškem je na 80-metrski skakalnici zmagal Eržen pred Zajcem in Štefančičem. Nastopilo je 42 tekmovalcev iz 4 držav, toda ni bilo prve avstrijske ekipe.

na Bled. G. McDonough jt od tam hodil

NAŠ DOM V SAN JUSTU

PREDPUSTNA VESELICA

v soboto, 17. februarja

Sodeluje orkester "Planika"

PRAVNA POSVETOVALNICA — za člane brezplačno. — Vodi dr. Vital Ašič. Vsako 1. in 3. soboto v mesecu od 17 do 19. V februarju samo 17. februarja. Prosimo, da se interesi predčasno prijavijo ali osebno ali pa po telefonu.

SLOVENSKA HRANILNICA z. z. o. z.

(Cooperativa de Crédito S. L. O. G. A., Ltda.)

Bmé. Mitre 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658-6574

URADNE URE: torek, četrtek in sobota od 16—20

PO
TO
VA
NJA

EUROTUR

TU
RI
ZEM

je vaša potovalna agencija.

Oddelek za Slovence vodi Armando Blažina

OBISČITE EVROPO — poslovna ali kot turisti. SREČAJTE se s svojimi sorodniki in prijatelji. ČAS NI OMEJEN. V tem letu BREZ vizumov.

VOŽNJA Z LADJO tja in nazaj 427.50 USA dolarjev

VOŽNJA Z LETALOM CELOVEC 940.50 USA dolarjev
tja in nazaj TRST 904.10 USA dolarjev

CENA ZA EKSKURZIJO CELOVEC 705.40 USA dolarjev
60 dni (do 15. 4. t. l.) TRST 678.10 USA dolarjev

Vse na odplačevanje

25% na račun in 12 ali 24 obrokov z 12% obrestmi

LADJE: G. Cesare — Augustus — Anna C — Eugenio C — Enrico C

Avenida Córdoba 351
Buenos Aires

Tel.: 32-6070/6077/6078/6079

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 955.451

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1968: za Argentino \$ 2.500.— Pri pošiljanju po pošti doplačilo 100 pesov. Za ZDA in Kanado: 13 USA dolarjev za pošiljanje z letalsko pošto, in 9 USA dolarjev za pošiljanje z navadno pošto.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Pred 35. leti je pričelo v Argentini izhajati „Duhovno življenje“. Ta obletnica ne sme kar tako mimo nas. Spomnili se je bomo

V nedeljo,
4. februarja 1968

na

družabni prireditvi

revije

„Duhovno življenje“

SPORED

11,30: Sveta maša za žive in mrtve dobrotnike naše revije.

12,30: Kosilo po izbiri — razvedrilo.

16,00: Velik srečolov z nad 500 dobitki Eden izmed večjih tudi novo žensko kolo.

16,30: Igre in tekmovanja naraščajnikov in naraščajnic ter mladcev in mladenk.

17,30: Malo nagradno žrebanje vseh tistih otrok, ki so v letu 1967 pisali v „Božje stezice“.

18,00: Nagradno žrebanje, katerega bodo deležni vsi tisti, ki bodo pravočasno — lahko tudi še na prireditvi — poravnali naročnino.

19,00: Petje in razvedrilo naših deklet in fantov.

KRAJ:

Zelena in senčna pri-
stava v Moronu

Dr. FRANC KNAVS

ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17—20
Na telefonu tudi dopoldne (10—12)

Luján, Francia 952
T. E. 735 ali 516

V petek in soboto od 9—13

Potovalna agencija

EMONA

Simon Rajer

Prodaja pomorskih in letalskih
voznih kart vseh kompanij

Uruguay 743, 5. nadstropje
T. E. 46-9440
9—12, 15—19

DR. JOSIPU ANDRIČU V SPOMIN

(Nadaljevanje s 3. strani)

sov Krekovega življenja — pomlajuje. Mi, zvesti tedanjim idealom bomo proslavili tiho, za sebe, v svojih dušah polstoletni jubilej tistega velikega dogodka. Pozdrav vsem, ki bodo to enako storili.

Dr. Andrič je bil duševno svež do zadnjih dni svojega življenja in je še v svojih zadnjih pismih svoje prijatelje opozarjal, naj zapišejo svoje spomine, da se bo ohranila nepotvorjena politična preteklost.

Za 70-letnico svojega življenja je dr. Josip Andrič dobil od papeža Pavla VI. odlikovanje reda sv. Gregurja ter je po vojni bil na Hrvaškem prvi vitez tega reda.

Rajni dr. Andrič je zapustil vdovo Stanko in pet otrok, od katerih je sin Domagoj priznani strokovnjak na orglah ter živi v Münchnu.

Naj bodo te skromne vrstice sopek cvetja na grob odkritemu in resničnemu prijatelju Slovencev, dobremu in plemenitemu človeku ter velikemu in zaslužnemu hrvaškemu katoliškemu javnemu in kulturnemu delavcu. Njegovi vdovi gospe Stanki in rajnikovim otrokom pa ob izgubi ljubega moža in skrbnega očeta izrekamo globoko in iskreno sožalje.

Prijatelj

Iz umetnostnega življenja v domovini

Oktober-november

V prvi polovici oktobra ni bilo posebnih dogodkov ali pa so bili že v septembru napovedani.

15. oktobra je v Vidmu ob ščavnici odprl dr. Bratko Kreft razstavo domačina Franca Kosačarja.

Nekaj dni pozneje (20. X.) se je J. Mesesnel razpisal o razstavi poljskega slikarstva v Moderni galeriji pod naslovom Vračanje k figurativnosti in poudaril zlasti večjo predmetnost in figurativnost, kot so jo Poljaki pokazali pri prejšnjih razstavah.

Šempeter in Rifnik, spomeniki rimske kulture je naslov članka, ki prinaša razgovor z Vero Kolšek in Lojzeto Breto, ki sta v omenjenih krajih uspešno kopala rimske ostanke.

Fran Zupan poroča v 5-6. števil. Sin-teze, revije za likovno kulturo in o člankih J. Mesesnela Ob 70-letnici Vena Piona, M. Tršarja o razvoju zagrebškega kiparja Koste Angelija, Gorazda Makarovića o kvalitetah letošnjega Prešernovega nagradjenca Maksima Sedea, Andreja Ujčića o slikarju Rudiju Kotniku, Iv. Sedea o kiparju Janezu Lenassiju, Staneta Bernika o arhitekturi Milana Mihelića V. Ekl o arhitekturi opatijskega hotela Ambasadorja, Avgu-

guština o starem Kranju ter anonimnih člankov o arheoloških odkritjih na blejskem otoku in slikarstvu konca 18. stoletja.

O razstavi baročne skulpture v Mariboru je zapisal list, da je število obiskovalcev v 1. mesecu doseglo številko 7.000.

Retrospektivna razstava Jožeta Gorjupa v Dolenjski galeriji v Novem mestu je dobila ličen katalog dr. Steleta.

Na Jesenicah je bila odprta razstava Ljuba Ravnika iz Kranja; prevladovali so akvareli.

V Škofji Loki na gradu so odprli razstavo Romana Ukmarja.

Članek Zadetek v črno se peča z razstavo „tarč“ Franceta Peršina v ljubljanski Mali galeriji.

V galeriji v Krškem je bila od 11. do 25. novembra razstava kiparke Dragice Čadež-Lapajne.

V foyerju varaždinskega gledališča je razstavil svoje pejzaže in tihožitja Franc Gobec.

Prirejena je bila razstava Ex librisov ki se bo prenesla še v druge kraje. 22. novembra je priredilo Celje razstavo del, zlasti akvarelov in risb A. Sirka, ki je svojčas služil tu kot profesor risanja.

J. Mesesnel je objavil 21. novembra precej obširno poročilo o Baročnem kiparstvu slovenske štajerske v mariborskem Pokrajinskem muzeju.

Naslednji dan je v ljubljanski Mali galeriji razstavil svoje grafike španec Yrizarry.

V San Gallenu v švici je bila razstava M. Vilharja pod pokroviteljstvom jugoslovanskega generalnega konzula.

Del ljubljanske grafične razstave (2 Francoza, 1 Nemec in 1 Jugoslovani) je bila 23. novembra prenešana v Prago.

24. novembra je bila v Mariboru odprta razstava kiparjev Dragana Čadeža in Tršarja, slikarjev Ide Borštnik-Remec in Draga Horvatskega.

Ponovno je pisal 24. novembra list o velikem uspehu arheoloških izkopanin na Rifniku.

B. Pogačnik se spominja osemdesetletnice slikarja Mihe Kambiča pod naslovom Osemdesetletnik, ki še vedno odkriva.

Isti avtor omenja Pissaccovo razstavo v Zagrebu pod naslovom Dragocen Picassov obisk.

V slavnostni številki od 28. do 30. XI. se spominjajo 70-letnice kiparja Tineta Kosa pod naslovom Pionir modernega kiparstva.

O grafičarki in ilustratorici Lidiji Osterc in njenih uspehih se pa peča članek pod naslovom Veriga nagrad.

Marijan Marolt